

N:o 22.

Af herr **J. A. Sjö**, om *trettio procents nedsättning i grundskatterna och motsvarande lindring i rustnings- och rotationsbesvären.*

Som hvar man vet, har inom vårt land för hundratals år sedan dåvarande Riksdag och regering ålagt egarne till jordbruksfastigheter, de då på den tiden allena skattegifvande, att för behof, såsom krigsomkostnader m. m., utgifva tillfälliga bevillningar, vid hvilkas beviljande det alltid hette, att så snart de utgjorts för de bestämda ändamålen, skulle jordegaren slippa ifrån denna skatt och tunga, men när sådant ifrågasattes, hette det, att, som denna bevillning (den nu s. k. grundskatten) vore i kronans böcker intagen, måste den fortfarande utgå, och har detta nu under många och långa år fortgått, oaktadt det såväl af Riksdag som regering erkänts vara en sekelgammal orättvisa, som tynger ojemnt och orättvist. På samma sätt förhåller det sig med indelningsverket, hvars kostnader och dermed förenade utgifter likasom grundskatter hufvudsakligen tynga blott på en del af den svenska jorden, under det den öfriga jorden, verk och inrättningar på landet, städernas fastigheter och all annan egendom i riket äro blott obetydligt besvärade af eller alldeles fria från motsvarande skyldigheter. En sådan ojemlikhet i beskattning, som står i öppen motsägelse mot nutidens fordringar på likställighet i skyldigheter, kan väl ej

annat än anses och kännas såsom en obillighet och orättvisa, hvilket väl ej heller bör förundra någon.

Redan för längre tider tillbaka har föreställningen om denna orättvisas befintlighet gjort sig lifligt gällande hos allmogen, hvarom särskildt riksdagens protokoll bära vittnesbörd. Men med fördubblad styrka har denna föreställning och de deraf föranledda klagomålen mot ifrågavarande onus framträdt i senare tider, sedan dels fyrktalet blifvit den egentliga skattegrunden på landet i stället för hemmantalet, och dels den nya statsförfattningen sökt förena alla samhällsklasser med deras särskilda intressen till ett folk med gemensamma skyldigheter och rättigheter.

På grund af tidens kraf, förhållandenas magt och det allmänna tänkesättets tryck anser jag en rättelse af här omordade missförhållande vara en rättvis och politisk nödvändighet, hvad helst deremot än må kunna invändas.

Då vid 1885 års Riksdag det beslut fattades, att trettio procent af grundskatt och kostnad för indelningsverket skulle afskrifvas, hette det nästan allmänt, att statens tillgångar ej då medgåfvo större afskrifningar än ifrågavarande. Sedan den tiden har statskassan ökats med stora summor samt kommit i den ställning, att tillgångarne med betydliga belopp öfverstiga utgifterna.

Det är därför som jag anser, att rätta tiden återigen är inne för fattande af ett lika beslut, dock utan antagande af ökade värnpligtsöfningar eller dylikt.

På grund af det anförda får jag sålunda vördsamt föreslå:

1:o) att från och med 1892 nedsättning skall ytterligare ega rum med trettio procent af den å viss jord före 1885 års afskrifning utförda, i kronans jordeböcker och räkenskaper upptagna grundskatt, att verkställas efter samma grunder och bestämmelser, som finnas stadgade i kongl. kungörelsen af den 5 juni 1885, angående nedsättning i de på viss jord hvilande grundskatter;

2:o) att från och med 1892 ytterligare trettio procent lindring i rust- och roteringsbesvären, efter de värden som för hela kostnaden af dessa blefvo år 1885 af Riksdagen godkända, skall komma alla rust- och roteringskyldige till godo efter enahanda grunder och be-

stämmelser, som finnas i lagen af den 5 juni 1885, angående lindring i rust- och roteringsbesvären; och

3:o) att Riksdagen beslutar minskning i beräkningen af inkomsten af grundskatter för år 1892 med det belopp, som motsvarar trettio procent ytterligare nedsättning deraf, och under fjerde och femte hufvudtitlarne anvisar det anslag, som erfordras till ytterligare lindring af trettio procent utaf rust- och roteringsbesvären.

Stockholm den 23 januari 1891.

J. August Sjö.
